

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างช่วงหลังรับยาต้านไวรัส (Baseline)

FORM 1A แบบฟอร์มการเก็บข้อมูลจากเวรระเบียบ	IS Number .....
---	---------------------------

ชื่อ-นามสกุล..... HN .....

เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง อายุ.....ปี สิทธิการรักษา .....

DAYCN..... NAPHA Number ..... JICANO .....

วันที่เริ่มยา GPO-Vir ...../...../25.... CD4 ก่อนเริ่มยา ..... cell/mm² วันที่.....

ระยะอาการก่อนเริ่มยา Asymptomatic Symptomatic AIDS

ตั้งแต่ ...../...../25..... - ...../...../25..... มาตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลลำปางจำนวน.....ครั้ง

การมาตรวจสุขภาพแผนกผู้ป่วยนอก

ครั้งที่ 1 วันที่มาตรวจ...../...../25..... น้ำหนัก.....กก. ความดัน...../.....mm/Hg

1. การได้รับยา

- 1) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 2) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 3) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 4) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 5) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 6) ยา..... (จำนวน.....)
- 7) ยา..... (จำนวน.....)

2. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

1. CBC [ค่าตรวจ.....บาท]
2. CD4 [ค่าตรวจ.....บาท]
3. SGPT [ค่าตรวจ.....บาท]
4. LFT [ค่าตรวจ.....บาท]
5. Chest X-ray [ค่าตรวจ.....บาท]
6. ตรวจอื่นๆ ..... [ค่าตรวจ.....บาท]
7. ตรวจอื่นๆ ..... [ค่าตรวจ.....บาท]

สรุป Drug =..... Lab =..... Admit =..... Total =.....
--

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างช่วงก่อนรับยาต้านไวรัส (Baseline)

FORM 1B แบบฟอร์มการเก็บข้อมูลจากเวรระเบียบ	IS Number .....
--	---------------------------

ชื่อ-นามสกุล..... HN .....

เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง อายุ .....ปี สิทธิการรักษา .....

DAYCN..... NAPHA Number ..... JICANO .....

วันที่เริ่มยา GPO-Vir ...../...../25..... CD4 ก่อนเริ่มยา ..... cell/mm² วันที่.....

ตั้งแต่ ... .. /...../25..... - ... /...../25..... มาตรฐานสุขภาพที่โรงพยาบาลลำปางจำนวน.....ครั้ง

การมาตรฐานสุขภาพแผนกผู้ป่วยนอก

ครั้งที่ 1 วันที่มาตรวจ...../...../25..... น้ำหนัก.....กก. ความดัน...../.....mm/Hg

1. การได้รับยา

- 1) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 2) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 3) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 4) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 5) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 6) ยา..... (จำนวน.....)

2. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

1. [ ] CBC [ค่าตรวจ.....บาท]
2. [ ] CD4 [ค่าตรวจ.....บาท]
3. [ ] SGPT [ค่าตรวจ.....บาท]
4. [ ] LFT [ค่าตรวจ.....บาท]
5. [ ] Chest X-ray [ค่าตรวจ.....บาท]
6. [ ] ตรวจอื่นๆ..... [ค่าตรวจ.....บาท]
7. [ ] ตรวจอื่นๆ..... [ค่าตรวจ.....บาท]

สรุป

Drug =.....

Lab =.....

Admit =.....

Total =.....

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง (Follow Up)

การมาตรฐานสุขภาพแผนกผู้ป่วยนอก (ต่อ)

IS Number

.....

ครั้งที่..... วันที่มาตรวจ...../...../25..... น้ำหนัก.....กก. ความดัน...../.....mm/Hg

1. การได้รับยา

- 1) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 2) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 3) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 4) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 5) ยา.....เม็ด (จำนวน.....)
- 6) ยา..... (จำนวน.....)
- 7) ยา..... (จำนวน.....)

2. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

1. CBC [ค่าตรวจ.....บาท]
2. CD4 [ค่าตรวจ.....บาท]
3. SGPT [ค่าตรวจ.....บาท]
4. LFT [ค่าตรวจ.....บาท]
5. Chest X-ray [ค่าตรวจ.....บาท]
6. ตรวจอื่นๆ ..... [ค่าตรวจ.....บาท]
7. ตรวจอื่นๆ ..... [ค่าตรวจ.....บาท]

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง (ข้อมูลการนอนโรงพยาบาล)

FORM 2 แบบฟอร์มการเก็บข้อมูลจากเวชระเบียนผู้ป่วยใน (IPD)	IS Number .....
---	---------------------------

ตั้งแต่วันที่ ...../...../25..... - ...../...../25..... นอนโรงพยาบาลจำนวน.....ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 2 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 3 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 4 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 5 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 6 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 7 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

ครั้งที่ 8 วันที่...../...../25.... ถึงวันที่...../...../25... จำนวน.....วัน AN.....

Dx..... [คิดเป็นเงิน.....บาท]

รวมจำนวน .....วัน รวมเงิน.....บาท

รวมรายจ่ายที่เกิดจากการนอนโรงพยาบาลใน 1 ปี =.....บาท

ภาคผนวก ข

โรคเอดส์

เอดส์หรือAIDS (Acquired Immuno Deficiency Syndrome: AIDS) เป็นกลุ่มอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นเพราะร่างกายได้รับเชื้อไวรัสเอชไอวี ซึ่งเชื้อจะเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว ที่เป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคลดน้อยลง จึงทำเชื้อโรคฉวยโอกาสเข้าสู่ร่างกายได้ง่ายขึ้นเช่น วัณโรคในปอดหรือต่อมน้ำเหลือง เชื้อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อรา โรคผิวหนังบางชนิด หรือเป็นมะเร็งบางชนิดได้ง่ายกว่าคนปกติ ซึ่งสาเหตุของการเสียชีวิตมักเกิดขึ้นจากโรคติดเชื้อฉวยโอกาสเหล่านี้ จะทำให้อาการรุนแรงและเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

สาเหตุของโรค

โรคเอดส์เกิดจากเชื้อเอชไอวี (Human Immunodeficiency Virus: HIV) สามารถแบ่งตัวในเซลล์ของคน เช่น เม็ดเลือดขาว เซลล์สมอง เมื่อติดเชื้อร่างกายจะสร้างภูมิต้านทาน (Antibody) ต่อต้านเชื้อไวรัส แต่ไม่สามารถกำจัดให้หมดไป เชื้อยังคงอยู่ในเม็ดเลือดและแพร่ต่อไปได้ และจะไปทำลายเม็ดเลือดขาว ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมการทำงานของระบบภูมิคุ้มกันในร่างกาย จะทำให้ภูมิต้านทานลดลง

แหล่งของเชื้อโรค

เชื้อไวรัสเอดส์สามารถอาศัยหรือทำให้เกิดโรคในคนเท่านั้น ไม่สามารถทำให้เกิดโรคในสัตว์อื่น เมื่อออกนอกร่างกายคนแล้วจะไม่สามารถทนสภาพแวดล้อมภายนอกได้ อาจมีชีวิตได้นานเป็นชั่วโมงหรือเป็นวันเท่านั้นขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ความร้อน ความเย็น สภาวะกรด ด่าง ความแห้ง ความชื้น เช่น ถูกความร้อน 56 องศาเซลเซียสนาน 10-15 นาทีเชื้อก็ตายหมด นอกจากนี้ยังทำลายได้ด้วย น้ำยาฆ่าเชื้อต่างๆ เช่น น้ำยาซักผ้าขาว (โซเดียมไฮโปคลอไรต์ 5%)

ปัจจัยที่ทำให้ติดเชื้อเอดส์

โรคเอดส์ไม่ได้ติดกันง่ายๆ ปัจจัยที่ทำให้ติดเชื้อเอดส์มีหลายประการคือ

- ปริมาณเชื้อเอดส์ หากได้รับเชื้อมาก โอกาสติดโรคมักมากไปด้วย เชื้อเอดส์มีมากที่สุดที่เลือด รองลงมาคือน้ำอสุจิและน้ำในช่องคลอด
- การมีบาดแผล เพราะเชื้อจะเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผล ทำให้ติดโรคได้ง่ายขึ้น

- การติดเชื้ออื่นๆ ได้แก่ การเป็นกามโรคบางชนิดเช่น แผลริมอ่อน แผลริมทำให้มีเม็ดเลือดขาวอยู่ที่แผลจำนวนมาก พร้อมจะรับเชื้อได้โดยง่าย และเป็นหนทางให้เชื้อเอดส์เข้าสู่แผลได้ง่าย
- จำนวนครั้งของการสัมผัส การสัมผัสเชื้อโรคบ่อยจะมีโอกาสติดเชื้อมากขึ้นไปด้วย

อาการของโรค

ระยะไม่ปรากฏอาการ(Asymptomatic Stage)

ผู้ติดเชื้ออาจ不会有อาการผิดปกติแต่อย่างใด ระหว่างนี้สุขภาพจะแข็งแรงเหมือนคนปกติ เลือดจะให้ผลบวกหลังรับเชื้อประมาณ 4 สัปดาห์ขึ้นไป ผู้ติดเชื้อจำนวนมากจะอยู่ในระยะนี้และไม่ทราบว่าตนเองติดเชื้อ เมื่อมีเพศสัมพันธ์ก็อาจถ่ายถอดเชื้อเอดส์ไปสู่คู่อีกได้

ระยะที่มีอาการ(Symptomatic Stage)

ระยะเริ่มปรากฏอาการ (Symptomatic HIV Infection) เดิมเรียก ระยะมีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ ARC (AIDS Related Complex) ปัจจุบันใช้คำใหม่เพื่อเข้าใจง่าย ในระยะนี้ออกจากเลือดจะให้ผลบวกแล้ว ยังมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเช่น

- มีเชื้อราในปาก บริเวณกระพุ้งแก้มและเพดานปาก
- ต่อม้ำเหลืองโต ที่บริเวณ คอ รักแร้ ขาหนีบ
- เป็นงูสวัดหรือแผลริมชนิดลูกกลม
- มีอาการเรื้อรังนานเกิน 1 เดือน เช่น มีไข้ ท้องเสีย ผิวหนังอักเสบ น้ำหนักลด

ระยะโรคเอดส์(AIDS)

ภูมิคุ้มกันของผู้ป่วยถูกทำลายไปมาก ทำให้เกิดการติดเชื้อที่มักไม่เป็นในคนปกติที่เรียกว่า “โรคติดเชื้อฉวยโอกาส” ซึ่งมีหลายชนิด แล้วแต่จะติดเชื้อชนิดใด และเกิดที่ส่วนใดของร่างกาย เช่น

- ถ้าเป็นวัณโรคที่ปอด จะมีอาการไข้เรื้อรัง ไอเป็นเลือด
- ถ้าเป็นปอดบวมจากเชื้อ Pneumocystis carinii จะมีไข้ ไอแห้งๆ หอบ
- ถ้าเป็นเชื้อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อ Cryptococcus จะมีอาการปวดศีรษะอย่างรุนแรง คอแข็ง คลื่นไส้ อาเจียน
- ถ้าเป็นเชื้อราในทางเดินอาหารจะมีอาการเจ็บคอ กลืนลำบาก
- บางรายอาจเป็นมะเร็ง เช่น มะเร็งปากมดลูก

การป้องกันโรคและดูแลสุขภาพ

ป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อเอดส์โดย

1. รักเดียวใจเดียว
2. ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์
3. ขอรับบริการปรึกษาเรื่องโรคเอดส์ก่อนแต่งงานและก่อนตั้งครรภ์ทุกครั้ง
4. ไม่ดื่มแอลกอฮอล์และงดใช้สารเสพติดทุกชนิด
5. ไม่ใช่ของมีคมร่วมกัน

ในขณะนี้ยังไม่มีวัคซีนชนิดใดที่สามารถป้องกันหรือรักษาโรคเอดส์ได้ ยังอยู่ในระหว่าง การศึกษาวิจัย คาดว่า ต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จึงจะทราบผลว่าสำเร็จหรือไม่ การดูแลสุขภาพด้วย ทางเลือกอื่นเป็นวิธีส่งเสริมสุขภาพ ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ โดยคำนึงถึงมิติหลากหลายของมนุษย์ไม่ เน้นทางด้านร่างกายเท่านั้น อันก่อให้เกิดผลในแง่ป้องกัน โรคและฟื้นฟูสภาพร่างกายให้แข็งแรง ได้แก่

1.ด้านโภชนาการ ควรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ครบ 5 หมู่ และเหมาะสมกับอาการ ของโรคเพื่อให้ได้สารอาหารที่จำเป็นครบถ้วน ลักษณะอาการเจ็บป่วยที่พบได้บ่อยคือ

- น้ำหนักลด ควรเพิ่มอาหารประเภทเนื้อสัตว์และแป้ง งคอาหารประเภทไขมัน เนื่องจาก ย่อยและดูดซึมได้ยาก และควรดื่มน้ำมากๆ

- เบื่ออาหาร ควรรับประทานอาหารทีละน้อยแต่บ่อยครั้งและหลีกเลี่ยงอาหารที่มีกลิ่นแรง

- มีแผลในปาก ควรรับประทานอาหารที่เคี้ยวและกลืนได้ง่าย ให้พลังงานสูง เป็นน้ำ ควร

หลีกเลี่ยงอาหารที่กรอบ แข็ง และรสจัด

- คลื่นไส้อาเจียน ควรรับประทานอาหารทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง งคของทอดของมัน อาหารที่มี รสเค็มและเปรี้ยวจะช่วยลดอาการนี้ได้ อาหารประเภทขิง จะช่วยให้รับประทานอาหารได้ดีขึ้น

- ท้องเสีย ควรเพิ่มอาหารประเภทแป้งหรือโปแตสเซียมสูง เช่น ส้ม น้ำมะพร้าว กล้วย มะเขือเทศ ดื่มน้ำมากๆ หลีกเลี่ยงของทอด กาแฟและอาหารที่มีเส้นใย เช่น ถั่วลิสง ข้าวกล้อง

2.การออกกำลังกาย ถือเป็นยาอายุวัฒนะ ที่ช่วยให้มีอายุยืนยาวอารมณ์แจ่มใส นอนหลับง่าย รูปร่างสมส่วน สุขภาพแข็งแรง ควรออกกำลังกายทุกวัน อย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสมกับสภาพ ร่างกาย

3.การปฏิบัติสมาธิ เป็นกระบวนการที่จิตตั้งมั่นจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ต้องการ และเพิ่ม ความสามารถในการควบคุมและเสริมสร้างสุขภาพในด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและวิญญาณดีขึ้น

การรักษา

ขณะนี้ยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ให้หายได้ เป็นเพียงยับยั้งไม่ให้เชื้อไวรัสเอดส์เพิ่มจำนวนมากขึ้นในร่างกาย ผู้ป่วยจะมีอายุยืนยาวไปอีกระยะหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติตนเอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ความเจ็บป่วยของระยะเอดส์ (AIDS defining illness)

- Candidiasis ของหลอดอาหารหรือหลอดลม
- Cervical cancer, invasive
- Coccidioidomycosis นอกเหนือจากปอดหรือต่อมน้ำเหลืองที่คอหรือขั้วปอด
- Cryptococcosis
- Cryptosporidiosis และมีอุจจาระร่วงนานมากกว่า 1 เดือน
- โรคติดเชื้อ Cytomegalovirus ของอวัยวะใดอวัยวะหนึ่งนอกเหนือจากตับ ม้ามและต่อมน้ำเหลือง
- โรคติดเชื้อ Cytomegalovirus retinitis
- Encephalopathy หรือ HIV dementia, AIDS dementia หรือ subacute HIV encephalitis
- Herpes simplex: chronic ulcer นานเกิน 1 เดือน
- Histoplasmosis ชนิดแพร่กระจายของอวัยวะต่างๆ
- Isosporiasis และมีอาการอุจจาระร่วงนานเกิน 1 เดือน
- Kaposi's sarcoma
- Lymphoma, burkitt's (or equivalent term)
- Lymphoma, immunoblastic (or equivalent)
- Lymphoma, primary, of brain
- Mycobacterium avium complex หรือ โรคติดเชื้อ M. kansasii
- Mycobacterium tuberculosis, pulmonary or extrapulmonary
- Mycobacterium, other species or unidentified species, - disseminated or extrapulmonary
- Pneumocystis carinii pneumonia, Pneumonia recurrent
- Progressive multifocal leukoencephalopathy
- Salmonella septicemia ซ้ำๆ
- Toxoplasmosis ในสมอง
- Wasting syndrome (emaciation, slim disease)

สำหรับในประเทศไทยให้นับ penicilliosis เป็นหนึ่งในความเจ็บป่วยของระยะเอดส์ด้วย

ที่มา : คู่มือบริหารจัดการการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วน

หน้า ปังบประมาณ 2550-51 (2550: 126)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวนุชริรา บุญนะ
วัน เดือน ปี เกิด	7 มีนาคม 2519
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์ ปีการศึกษา 2537 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2542
ประสบการณ์	ผู้จัดการฝ่ายข้อมูล/ผู้ประสานงาน โครงการวิจัย โครงการวิจัยใจกล้าเอ็นไอเอช โรงพยาบาลลำปาง พ.ศ. 2542-2547 ผู้จัดการฝ่ายข้อมูล/ผู้ประสานงาน โครงการวิจัย โครงการวิจัยเอ็นไอเอชลำปาง โรงพยาบาลลำปาง พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved